

Economie is mensenwerk

2

‘Vijf euro? Hoe kan dat?’ Economisch journalist en auteur Marleen Janssen Groesbeek krijgt veel ongelovige reacties als haar maandelijks energierekening ergens toevallig een keer ter sprake komt. “Gewoon een aantal maatregelen nemen, die eigenlijk allemaal behoorlijk voor de hand liggen en wat langere termijninvesteringen. En even nadenken bij wat je wel of niet doet -gedrag dus. Dat is alles. En waarom niet iedereen dat dan doet? Ja, daar verbaas ik me ook hogelijk over. Er is bij de energiebesparing nog zó veel laaghangend fruit te plukken, zowel in huishoudens als bij bedrijven! We kunnen onze doelstellingen echt op onze stoffen halen en ook nog heel veel geld besparen. Waarom dat dan niet gebeurt? Ja, zeg jij het maar.”

Het is een losse opmerking over een alledaagsheid met overigens grote maatschappelijke gevolgen. De opmerking valt middenin een gesprek over de oorzaken van de economische crisis, over mondiale verdelingsvraagstukken, over integratieproblematiek van allochtonen. Marleen Janssen Groesbeek switcht gemakkelijk van micro naar macro en terug. Ziet het grote plaatje, maar illustreert dat graag met eenvoudige voorbeelden. Ze ontmythologiseert graag. Durft dingen bij hun naam te noemen. Deskundig en volhardend schrijft ze al vele jaren voor Het Financieel Dagblad over de meest uiteenlopende aspecten van duurzaamheid. Toegankelijk, nuchter en gedreven gooit ze elke keer weer een steen in de vijver van het huisorgaan van de mensen die in deze samenleving aan de knoppen draaien –naar haar mening te vaak aan de verkeerde knoppen en de verkeerde kant op. Daarom ziet ze ook zeer heilzame kanten van de huidige economische crisis: “Een crisis dwingt tot nadenken over de oorzaken ervan. Ontmaskert soms ook pijnlijke waarheden. Sommige banken, die met multimiljardensteun van de overheid, de gewone belastingbetaler dus, eerst de gevolgen van hun wangedrag hebben kunnen wegpoetsen en nu mede dankzij overheids-

garanties weer winst beginnen te maken en als eerste weer meteen gaan nadenken over nieuwe bonussen –tsja... Ik hoorde iemand zeggen: ‘We hadden altijd al het idee dat de wereld werd gerund door Goldman Sachs, maar nu weten we het zeker.’ Ik denk dat er veel woede bestaat over het onverantwoordelijke gedrag van veel mensen uit de financiële sector. Men onderschat dat daar. Er wordt nogal gemakkelijk gedacht dat het verleden tijd is. Ten onrechte, vooral als de hele serie crises waar we nu mee te maken hebben -financieel, economisch, energie, klimaat, water, biodiversiteit en niet te vergeten: armoede en honger langer blijft aanhouden en letterlijk en figuurlijk slachtoffers blijft maken. Er zou dan wel eens een volkswede kunnen ontstaan gericht tegen degenen die men daarvoor verantwoordelijk houdt. Er zijn immers echt heel veel gewone mensen die nu het gelag betalen van het wangedrag van de megalomane *financial masters of the universe*.”

Geen abstract systeem

De fascinatie van Marleen Janssen Groesbeek met de economie begon al op de middelbare school: “Je leerde daar dat de mens een rationele *homo economicus* is, die steeds logisch handelt in zijn/haar eigenbelang. Terwijl je om je heen heel andere dingen ziet. Mensen handelen vaak uit andere motieven: gemak, niet teveel over nadenken of uitzoeken, en veel gebeurt ook gewoon onbewust. Toen ik economie ging studeren, ontdekte ik de theorieën en de hogere gedachten achter het economisch handelen. Las bijvoorbeeld David Hume, Adam Smith –verfinde denkers. Merkte dat Smith vaak heel eenzijdig geciteerd wordt en dat zijn *‘invisible hand’* slechts een enkel paragraafje in zijn hoofdwerk beslaat. En dat hij helemaal niet de theoreticus van het monomane eigenbelang is, maar dat hij mensen juist vooral ziet als onderdeel van een groep, van de samenleving. En dat economie geen abstract systeem is, maar de uitkomst van menselijk gedrag. Als een journalist schrijft “bedrijf X doet zo of zo’, dan kun je de betekenis daarvan pas echt goed inschatten als je weet wat voor mensen daar werken, wie de CEO is. Vaak geldt echt: ‘toon mij de baas en ik ken het bedrijf.’”

Niet toevallig schreef Janssen Groesbeek haar scriptie over immateriële basisbehoeften. Een belangrijke inspiratiebron daarbij was de Indiase econoom en Nobelprijswinnaar Amartya Sen, die als leidraad meegaf: ‘Geef mensen zoveel mogelijk de kans het goede te doen en maak ze niet afhankelijk.’ Janssen Groesbeek begon al begin jaren negentig steeds meer te schrijven over wat tegenwoordig maatschappelijk verantwoord ondernemen heet. Ze publiceerde bij voorkeur voor een publiek voor wie dat echt nieuw gedachtegoed was, in Het Financieel Dagblad, de dunste krant van Nederland die bovendien bijna voor de helft gevuld is met pagina’s beurskoersen. Als universitair degelijk onderlegd economisch journalist en boekenauteur heeft zij ook in die kringen inmiddels haar sporen verdiend: “Ik kan inschatten hoe het financieel-economische systeem werkt, ook als het gaat over al die derivaten en dergelijke constructies. Maar juist daardoor weet ik ook dat het heel veel kan uitmaken als je in de economie een palletje juist de ene of de andere kant op zet. Het blijft mensenwerk. Daarom blijft het boeiend. En je kunt dus dingen en zelfs systemen veranderen. Een heel simpel voorbeeld: een bestuursvoorzitter die net opa is geworden kun je nu eenmaal gemakkelijker aanspreken op veranderingen met het oog op een duurzame toekomst. Ook een CEO werkt binnen een economisch systeem met allerlei randvoorwaarden, maar kijk maar eens wat een verschil het maakt of pakweg iemand als Peter Bakker van TNT aan het roer staat of... nou ja, je kent de voorbeelden wel...”

Juist bij het streven naar duurzaamheid kun je maar beter goed gebruik maken van menselijke neigingen, stelt Janssen Groesbeek, want die zijn namelijk zelf vaak heel duurzaam. "Of het nou gaat om het gebruik maken van het feit dat men geneigd is te besparen en andere energieoplossingen te zoeken als de olieprijs hoog wordt, of om de maatschappelijke keuze voor bepaalde energiesystemen. Als we er in slagen om bijvoorbeeld de maatschappelijke kosten die CO₂-uitstoot veroorzaakt echt door te berekenen in de prijzen, dan gaat dat ongetwijfeld leiden tot een krachtige stimulans voor duurzame energie. En dan moet je die doorberekening natuurlijk wel echt doorvoeren op basis van een *level playing field*, liefst op basis van een persoonsgebonden budget, want dat is het eerlijkst. We weten wat we mondiaal maximaal mogen uitstoten om te voorkomen dat de klimaatverandering uit de hand loopt, dus je kunt dat gewoon uitrekenen. En we kunnen natuurlijk best een slim systeem bedenken om dat zonder veel gedoe heel effectief in te voeren."

Koersverandering

Er lijken inmiddels signalen te zijn die er op wijzen dat de economische crisis her en der zijn dieptepunt heeft bereikt. Janssen Groesbeek is daar vooralsnog sceptisch over, vooral omdat sommigen niets van die crisis geleerd lijken te hebben: "Als we de zaken niet structureel anders, duurzamer, gaan aanpakken, dan blijven die crises terugkomen". Anderzijds ziet ze ook wel degelijk positieve ontwikkelingen: "Als je pakweg tien jaar terugkijkt, dan is er wel degelijk veel veranderd. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is bij veel beursgenoteerde bedrijven inmiddels *mainstream*. In mijn krant zijn artikelen over duurzame energie, *cradle to cradle* en dergelijke niet meer te tellen. Niks *alternatief* meer. Aan de ene kant lijkt het alsof de crisis mensen weer heeft doen geloven dat iedereen toch geld-gedreven is. Maar aan de groeiende lijst bedrijven, een aantal multinationals en zeker ook het MKB, die de zaken echt anders aanpakken, zie je dat de koersverandering richting duurzaamheid toch doorzet. Het is daarom doodzonde dat we die verandering niet terugzien in het beleid. We worden momenteel geregeerd door bange, risicomijdende, kleurloze politici, die een –zeker in de huidige situatie- onverantwoordelijk gebrek aan leiderschap tentoonspreiden. Politieke leiders worden momenteel gekozen op basis van hun netwerk, niet omdat ze visionair en moedig zijn. Zo ongeveer de enige uitzondering is Neelie Kroes. Maar gelukkig zitten in het bedrijfsleven wel ondernemende moedige mensen. Dan moeten we de noodzakelijk veranderingen maar met hen aanpakken. Ik zie daar zeker genoeg kansen voor."

Energy farming op vuilstortplaatsen

In Nederland liggen rond de 4000 voormalige stortplaatsen met een gezamenlijke oppervlakte van meer dan 8000 hectare. Vanwege de goede potentie om herontwikkeld te worden en er Europese en nationale ambities zijn op het gebied van duurzame energie, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor het toepassen van energieteelt (houtige beplantingen) op voormalige stortplaatsen. Deze stortplaatsen zouden 44.000 huishoudens van energie kunnen voorzien en jaarlijks 136.000 ton CO² uit de atmosfeer kunnen opnemen.

Energieteelt vindt in ons land nauwelijks plaats in vergelijking met omliggende landen. Een groot deel van de biomassa voor energiedoelinden (bijstook in kolencentrales) wordt geïmporteerd. Houtige binnenlandse biomassa wordt amper gebruikt in de energiesector en een deel van de houtige reststromen wordt zelfs geëxporteerd.

Herontwikkeling

“In Europa bungelt Nederland onderaan als het gaat om duurzame energie. We wonen met veel mensen op weinig oppervlak en op elk stukje grond ligt wel een claim”, zegt Jan IJzerman, adviseur Klimaat en Gebiedsontwikkeling bij Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud. “Juist voormalige vuilstortplaatsen bieden een kans voor energieteelt. Dat ziet de overheid in, vandaar de aandacht voor de herontwikkeling ervan.”

Een projectteam van deskundigen onderzoekt nu de mogelijkheden en verwacht eind oktober zijn rapport te presenteren. Daarnaast onderzoekt een ontwikkelteam hoe de biomassa het beste geëxploiteerd kan worden. Vertegenwoordigd in dit ontwikkelteam zijn de Wageningse Universiteit, de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie, EnergieNed, Transport en Logistiek Nederland, Netwerk Nazorg Organisaties, SenterNovem, SMK en afvaardigingen van de provincies en de gemeenten. Kernvragen van het ontwikkelteam zijn bijvoorbeeld de combinatie van verschillende gebruiksfuncties van een terrein en de mogelijkheid van teelt in combinatie met lokaal gebruik, om daarmee de exploitatie van een stortplaats rendabel te maken.

Brede samenstelling

Met opzet is gekozen voor een brede samenstelling van het ontwikkelteam. “Het exploiteren van duurzame energie staat in de kinderschoenen”, zegt IJzerman. “Als we er echt iets van willen maken, dan moeten we af van amateurisme en energieteelt op gesloten stortplaatsen serieus en professioneel aanpakken. Biomassaproductie op ongebruikte stortplaatsen is een duurzame vorm van energieteelt. We moeten er voor zorgen dat dit project valt binnen de Cramercriteria voor duurzame biomassa. Om die reden hebben we Rens Hartkamp – projectleider non food bij SMK - gevraagd deel te nemen aan het ontwikkelteam, omdat hij goed is ingevoerd in de materie.” [Red.: eerder stelde SMK een vergelijking op tussen de Cramercriteria en de Nederlandse Inkoopcriteria voor hout en voerde benchmarks uit van certificatiesystemen voor biomassa]

Toepassingsmogelijkheden

Als de verwerking van het energiegewas professioneel wordt aangepakt is er veel te winnen. “We hebben een cascademodel voor ogen”, legt IJzerman uit. “Eerst halen de farmaceutische en chemische industrie bruikbare stoffen uit de teelt, en daarna kan met de overgebleven en gebruikte biomassa energie worden opgewekt. Op deze manier benut je optimaal de toepassingsmogelijkheden van de grondstof.”

Jaarlijkse SMK-bijeenkomsten certificatie-instellingen

SMK organiseert jaarlijks een bijeenkomst met de certificatie instellingen die audits uitvoeren voor de SMK-programma's agro/food en die van non-food. Doel ervan is om in gezamenlijk verband (praktijk)ervaringen uit te wisselen.

Zo waren er Milieukeur-bijeenkomsten in mei en juni ten kantore van SMK. Onderwerpen die aan de orde kwamen

betroffen onder meer de status van nationale keurmerken in internationaal verband en hiermee ook de relatie tussen Europees Ecolabel, Duurzaam Inkopen en Milieukeur. Verder: de ontwikkeling van nieuwe programma's (zoals Milieukeur criteria voor duurzame glastuinbouw), resultaten van audits, knel- en verbeterpunten in certificatieschema's, eisen van de Raad voor Accreditatie en de rol van SMK bij de vermarketing van Milieukeur.

Certificatie-instellingen met licentie-overeenkomsten die actief zijn in het uitvoeren van audits. Per augustus 2009. Deze certificatie-instellingen werken volgens de richtlijnen van EN 45011 en zijn daartoe geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie. Meer gedetailleerde informatie over certificatieschema's, productgroepen en bijbehorende certificatie-instellingen is te vinden op www.smk.nl

CERTIFICATIE-INSTELLING	PRODUCTGROEP	WEBSITE	CONTACTPERSOON	E-MAIL	TELEFOON
MILIEUKEUR PLANTAARDIGE PRODUCTEN					
CGD B.V. SGS Product & Process Certification		www.cgd.nu www.sgs.com	dhr. W.A. Moonen dhr. J.Hopmans dhr. C. Bregman	cgd@cgd.nu jan.hopmans@sgs.com coert.bregman@sgs.com	078-610 66 10 0181-693 294 0181-693 289
MILIEUKEUR DIERLIJKE PRODUCTEN					
CGD B.V. MPS-ECAS B.V. SGS Product & Process Certification		www.cgd.nu www.ecas.nl www.sgs.com	dhr. W.A. Moonen dhr. R.A.Th. Bleijswijk dhr. R. Homan	cgd@cgd.nu info@ecas.nl richard.homan@sgs.com	078-610 66 10 0174-615 715 0181-693 277
MILIEUKEUR BE- EN VERWERKTE AGRO PRODUCTEN (BIER – GROENTEN – VARKENSVLEES – VISPRODUCTEN)					
CGD B.V. MPS-ECAS B.V. SGS Product & Process Certification		www.cgd.nu www.ecas.nl www.sgs.com	dhr. W.A. Moonen dhr. R.A.Th. Bleijswijk dhr. R. Homan	cgd@cgd.nu info@ecas.nl richard.homan@sgs.com	078-610 66 10 0174-615 715 0181-693 277
MILIEUKEUR BLOEMEN EN PLANTEN					
MPS-ECAS B.V. SGS Product & Process Certification		www.ecas.nl www.sgs.com	dhr. R. Zuyderwijk dhr. C. Bregman	info@ecas.nl coert.bregman@sgs.com	0174-615 715 0181-693 289
MILIEUKEUR NON-FOOD					
DNV Certification Keurmerkinstituut	Groene elektriciteit Autoreinigingsmiddelen Autowasinstallaties en Poetsbedrijven Brandblusmiddelen - Decoratieve verven GFT-zakken - Kattenbakvulling Kantoorpapier - Linoleum Meubelen - Ordners en ringbanden Reinigingsmiddelen autowasinstallaties Toiletvloestoffen - Veiligheidstegels Zorgsector (Milieuthermometer goud)	www.dnv.com www.keurmerk.nl	dhr. M. Dierick dhr. W. van Weperen	matthijs.dierick@dnv.com post@keurmerk.nl	010-29 22 726 079-363 70 00
KIWA Certificatie en Keuringen	Betonproducten	www.kiwa.nl	dhr. ing. R. Abdoelrazak	ra@kiwa.nl	070-41 44 506
SKH	Meubelen/keukens	www.kiwa.nl	dhr. ing. J. Keijzer	Jan.Keijzer@kiwa.nl	070-41 44 462
ViaNorm	GFT-zakken	www.skh.org	dhr. W. Tiessink	tiessinkw@skh.org	0317-453 425
	Verblifsrecreatie	www.vianorm.nl	mw. H. Broos	hillie.broos@vianorm.nl	030-608 79 80
BAROMETER DUURZAAM TERREINBEHEER					
CICERO KIWA Certificatie en Keuringen SGS Product & Process Certification		www.cicero.nl www.kiwa.nl www.sgs.com	dhr. G.W. Staring mw. S. van der Beek dhr. C. Bregman	gstaring@cicero.nl sietske.vanderbeek@kiwa.nl coert.bregman@sgs.com	0527-635 409 06-539 32 810 0181-693 289
BAROMETER DUURZAME BLOEMIST					
CGD B.V. MPS-ECAS B.V. SGS Product & Process Certification		www.cgd.nu www.ecas.nl www.sgs.com	dhr. W.A. Moonen dhr. R. Zuyderwijk dhr. C. Bregman	cgd@cgd.nu info@ecas.nl coert.bregman@sgs.com	078-610 66 10 0174-615 715 0181-693 289
BAROMETER DUURZAME GROENTEN & FRUIT					
CGD B.V.		www.cgd.nu	dhr. W.A. Moonen	cgd@cgd.nu	078-610 66 10
GROEN LABEL KAS					
MPS-ECAS B.V. SGS Product & Process Certification		www.ecas.nl www.sgs.com	mw. D. Willemsen dhr. R. Dijkstra	daphnewillemsen@ecas.nl rink.dijkstra@sgs.com	0174-615 715 0181-693 275
MAATLAT DUURZAME VEEHOUDERIJ					
CGD B.V. Indas PROduCERT SGS Product & Process Certification VERIN B.V.		www.cgd.nu www.indas.nl www.producert.nl www.sgs.com www.verin.nl	dhr. W.A. Moonen dhr. G. van Noord dhr. M. Sanders dhr. R. Homan mw. A. Bom-Van der Horst	cgd@cgd.nu gelmer@indas.nl producert@dgbbv.nl richard.homan@sgs.com info@verin.nl	078-610 66 10 06-510 62 157 0523-683 339 0181-693 277 030-69 41 901

“Richten op producten tussen gangbaar en biologisch in”

Meer diervriendelijk en duurzaam geproduceerd kippen- en varkensvlees en eieren in de winkels en de bedrijfsrestaurants. Dat is het doel van een convenant dat de agrarische sector, de levensmiddelenindustrie, (detail)handel, de Dierenbescherming en het Rijk hebben getekend. De partijen streven naar een jaarlijkse omzetgroei van 15% van deze producten, zodat consumenten kunnen kiezen voor dierenwelzijn en duurzaamheid. “Het gaat om het zogenaamde tussensegment”, zegt Alexia Michel, werkzaam bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bij het programma Duurzame Voedselsystemen. “Het zijn producten die tussen gangbaar en biologisch in zitten.”

Naast de jaarlijkse groei is het de bedoeling dat in 2011 een aantal initiatieven zijn gehonoreerd bij het maken en vermarkten van duurzaam kippen- en varkensvlees en eieren, waarbij de hele keten betrokken is. LNV ondersteunt de marktpartijen bij onderzoek, evaluatie en promotie van deze producten met in totaal 3 miljoen euro.

Michel plaatst het convenant in een bredere context: “De aanleiding was de Nota Dierenwelzijn uit 2007. Maar er zijn ook duidelijke raakvlakken met de onlangs getekende Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij en de Nota Duurzaam Voedsel, met daarin concrete onderwerpen en acties. Er is veel aandacht voor duurzamer produceren en consumeren, zowel bij bedrijven,

de overheid als de consument.” Er wordt nu gewerkt aan een uitvoeringsstructuur van het convenant, en een aantal zaken moet nog verder worden uitgewerkt. Want wanneer is een product diervriendelijk genoeg? “Daarover zijn we aan het praten met de convenantpartijen”, zegt Michel. “Een stuurgroep stelt de criteria op. Wel is het duidelijk dat er een combinatie van maatregelen genomen moet worden. Bijvoorbeeld: alléén maar meer daglicht bieden aan dieren is niet voldoende.”

Een nieuw keurmerk komt er niet voor het convenant. “Er zijn immers al veel keurmerken; daar één aan toevoegen lijkt ons geen goed idee”, zegt Michel. Een optie kan zijn om het ‘Beter Leven’-keurmerk van de Dierenbescherming te gebruiken. “Daarin kun je variëren van één tot drie sterren op het niveau van diervriendelijkheid en zou het tussensegment daarmee goed inzichtelijk gemaakt kunnen worden”, denkt Michel.

Met opzet is dit convenant toegespitst op dierenwelzijn, omdat bij een integrale benadering dierenwelzijn vaak tegen milieu wordt afgewogen. Maar in de toekomst zou het goed mogelijk zijn dat er een verbreding komt naar andere duurzaamheidsaspecten. Ook zouden andere dierlijke producten gehonoreerd kunnen worden. Michel zegt hierover: “Er wordt nu bijvoorbeeld al gevraagd of lamsvlees ook betrokken kan worden in het convenant. Maar eerst gaan we gericht aan de slag met de gemaakte afspraken. In 2011 volgt een evaluatie”.

“Convenant zou moeten focussen op integrale duurzaamheid”

HERMAN
DOCTERS VAN LEEUWEN
VAN SMK

Herman Docters van Leeuwen, manager agro/food bij SMK, spreekt zich positief uit over het convenant en de ondersteuning ervan door LNV. “Ik zie het als een serieuze kans voor ketens om dierenwelzijn en duurzaamheid via de markt te verbeteren.”

Toch is hij ook wat relativerend over de invulling en uitwerking van het convenant, zoals dat tot nu toe naar buiten is gebracht, met name waar het gaat om het gebruik maken van bestaande keurmerken en het afstemmen van milieu-aspecten met die van dierenwelzijn en de investeringen die daarmee gepaard gaan.

Integrale benadering

Hij zegt daarover: “Het ontwikkelen van een nieuw keurmerk is inderdaad geen optie. Het is daarom een goed idee van de ondertekenaars van het convenant om aansluiting te zoeken bij bestaande kenmerken of keurmerken. Uiteraard ben ik vanuit mijn SMK-achtergrond een enthousiast promotor om die aansluiting dan alleen te vinden bij transparante en geborgde kenmerken en keurmerken. Het zou daarbij ook vanuit het beleidsoogpunt wel logisch zijn om vanaf de start een integrale benadering van duurzaamheid te kiezen, en niet alléén voor dierenwelzijn. Onze ervaring is dat een integrale benadering van duurzaamheid alleen tot stand komt door de vaak tegenstrijdige milieu- en dierenwelzijns-thema’s met elkaar af te wegen.”

Investeringen

Het budget dat vanuit LNV beschikbaar is voor het totale project (3 miljoen euro) is alleen bedoeld voor onderzoek, criteriaontwikkeling en introductie en promotie van enkele

ketenconcepten. De daadwerkelijke investeringen in duurzaamheid moeten worden gefinancierd vanuit de markt. Herman geeft daar een voorbeeld van: “Om duurzame innovaties in de veehouderij fiscaal te stimuleren (middels de Maatlat Duurzame Veehouderij voor pluimvee, varkens en melkvee) werd door de overheid alleen al in 2008 circa 40 miljoen euro aan belastingvoordeel toegekend aan ondernemers die duurzame stallen (ver-)bouwden. Daarmee is ongeveer 1% van de stallen een stap duurzamer. De opzet van het convenant is dus voorwaardenscheppend. De echte verduurzaming moet door ondernemers worden gerealiseerd.”

Aansluiting

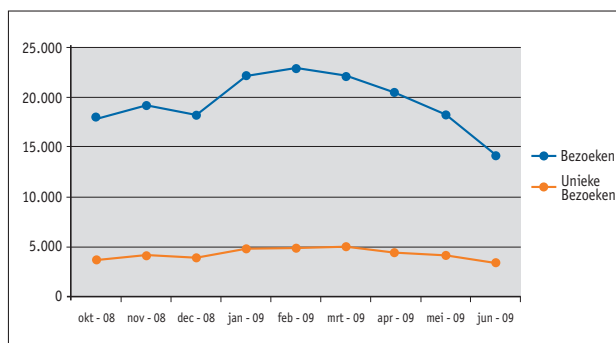
Over het aansluiting zoeken bij bestaande keurmerken zegt Herman het volgende: “Door SMK ontwikkelde breed toepasbare criteriasets (zoals Milieukeur, maar ook de in opdracht van de overheid ontwikkelde MDV-criteria) bieden naar mijn idee een goed uitgangspunt voor criteria voor dierenwelzijn en milieuaspecten én zijn beschikbaar voor gebruik bij het convenant voor het tussensegment.” Hij gaat in dit verband wat gedetailleerder in op (als voorbeeld) de criteria voor Milieukeur varkens: “De Milieukeur criteria voor dierlijke producten bestaan uit zogenaamde ‘meetlatten’ voor dierenwelzijn, milieu en voer. Binnen deze meetlatten zijn de normen (niveaus) geformuleerd waaraan moet worden voldaan om het certificaat Milieukeur te behalen. Maar in feite kan iedere varkenshouder met deze meetlatten nagaan welke ambities in zijn bedrijf gehaald worden. Iedere gangbare of biologische varkenshouder kan zijn eigen varkenshouderij er dus op scoren. Kortom: er is nu al heel veel kennis beschikbaar voor verdere uitwerking van het convenant.”

SMK-website statistieken t/m juni 2009

Het aantal unieke bezoekers* van de nieuwe SMK-website vertoonde in de periode 7 oktober 2008 (*startdatum nieuwe website*) tot en met maart 2009 een stijging van ruim 32%. In oktober 2008 bedroeg dit aantal 3.780 personen; in maart 2009 steeg dit tot bijna 5.000. Het aantal bezoeken vertoonde over dezelfde periode een toename van ruim 23%. Een belangrijke invloedsfactor op de stijgende cijfers in het eerste kwartaal 2009 lijkt de grote interesse voor het vernieuwde certificatieschema van de Maatlat Duurzame Veehouderij (hoorzittingen en publicatie MDV-3-versie 1 / publicatiedatum 1 april 2009). In het tweede kwartaal vertonen de data eerst een gemiddeld aantal bezoekers, daarna volgt de traditionele daling door feestdagen en vakantieperiode. Een bezoeker bekijkt gemiddeld bijna 5 unieke pagina's van de SMK-website.

***Unieke bezoekers:** als een persoon 's morgens een bezoek brengt aan www.smk.nl en 's middags (via dezelfde computer) weer de SMK-website bezoekt, dan wordt dit in het statistiekprogramma geteld als 1 bezoeker (en niet als 2 bezoekers). In het geval deze zelfde persoon de volgende dag of later opnieuw de website bezoekt, wordt deze als een nieuwe bezoeker geteld.

WEBSITE SMK	BEZOEKEN	UNIEKE BEZOEKERS
okt-08	17.838	3.780
nov-08	18.964	4.102
dec-08	17.916	3.840
jan-09	22.116	4.711
feb-09	22.763	4.687
mrt-09	21.957	4.948
april-09	20.268	4.220
mei-09	18.025	4.046
juni-09	14.139	3.291
Totaal 9 maanden	173.986	37.625

ZOEKWOORDEN

Bezoekers die op de SMK-website 'landden' via een zoekopdracht, deden dat in 98% van de gevallen via de zoekmachine Google. De zoektermen 'Milieukeur' en 'SMK' scoren het hoogste. Opvallend is de relatief hoge score van Maatlat Duurzame Veehouderij gerelateerde zoektermen; het vernieuwde certificatieschema van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV-3-versie 1) lijkt hier van invloed.

(SELECTIE TOT EN MET 100 BEZOEKERS)

Woord in zoekopdracht	Aantal bezoekers	Woord in zoekopdracht	Aantal bezoekers
milieukeur	2724	autowasstraat	116
smk	2316	bloemist	114
duurzame	1743	nordic	114
maatlat	1671	eco-label	112
veehouderij	1602	europese	110
ecolabel	1157	betontegels	110
label	908	criteria	110
stichting	762	groenlabelkas	107
europese	600	stayokay	105
groen	596	eisen	101
duurzaam	491		
eco	379		
kas	334		
barometer	307		
terreinbeheer	277		
imo	267		
mdv	254		
milieu	190		
producten	182		
betonbanden	172		
varkens	147		
swan	139		
tpac	138		
schoonmaakmiddelen	131		
bruynzeel	122		

Gegevens 7 oktober 2008 tot en met juni 2009

Nieuwe medewerker

Stephanie Purcell nieuwe medewerker secretariaat.

Sinds juni 2009 werkt Stephanie Purcell als medewerker secretariaat bij SMK. Buiten de gebruikelijke secretariaatswerkzaamheden is zij betrokken bij het voorbereiden en afwickelen van begeleidingscommissies, hoorzittingen en vergaderingen van Colleges van Deskundigen, Bestuur en Raad van Toezicht.

Voordat Stephanie bij SMK in dienst kwam werkte zij als secretaresse bij diverse banken en adviesbureaus.

Stephanie vervangt Linda van Raam die terugkeert naar de uitzendbranche.

E: spurcell@smk.nl